

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Bergen, den 29.11.10.
Jnr. 10/xxx - jah/-

Høringsuttalelse - Endring av forskriftsbestemmelser vedrørende akkreditering av doktorgradsstudier

Programstyret har vurdert de foreslåtte endringene av forskriftsbestemmelser vedrørende akkreditering av doktorgradsstudier, og har følgende merknader knyttet til de foreslåtte bestemmelsene i § 3-1, nytt tredje ledd og utkastet til merknad til den samme bestemmelsen.

Stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid (nå Program for kunstnerisk utviklingsarbeid) ble opprettet i 2003. Et klart formål fra departementets side var å etablere et program på doktorgradsnivå for kunstutdanningene. Programmet ble opprettet på et institusjonsovergrepene nivå, nettopp for å sikre de målsetningene om kritisk masse og tilstrekkelig kvalitet, som departementet nå legger til grunn i forslaget til forskriftsendringer. Forslaget ivaretar imidlertid ikke departementets, institusjonenes, stipendiatenes og programmets behov for å sikre gradstuttelling for gjennomføringen av programmet.

Den gang programmet ble opprettet var det enighet mellom departementet og de berørte institusjonene om det at da ikke ville være hensiktsmessig å knytte doktorgradstittelen til programmet.

På det tidspunktet var imidlertid implementeringen av *Kvalitetsreformen* i et tidlig stadium, og *Bolognaprosessen* i en begynnelsesfase. Kvalitetsreformen medførte at både *Bachelorgraden* (første syklus) og *Mastergraden* (annen syklus) måtte forståes som kompetansenivåer - på tvers faggrenser og institusjoner. Det var dermed fagenes innhold, som definerte hvordan dette kompetansenivået skulle ivaretaes, dokumenteres og måles. Med *Kvalifikasjonsrammeverket* er det også stadfestet at der skal være et felles nasjonalt og internasjonalt kompetansenivå for tredje syklus. Det er liten tvil om at det er PhD-graden, som vil bli den internasjonale standarden for gradstuttelling på dette nivået.

I samsvar med Universitets- og høyskolelovens føring om likestilling av forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid, har departementet ivare tatt at Kvalifikasjonsrammeverket er tilpasset kravene både for forskningsfeltene og for kunstnerisk utviklingsarbeid. De berørte kunstutdanningene deltok aktivt i tilretteleggelsen for dette. Alt ligger således til rette for at det skal kunne bli gradstuttelling også for kunstnerisk utviklingsarbeid på tredje syklus nivået. Programstyret er allerede i gang med arbeidet om å tilpasse programmets forskjellige dimensjoner, slik at kravene til tredje syklus nivået klart ivaretaes.

Samtidig har programmet nå klart demonstrert sitt faglige nivå. Rundt 60 stipendiater er - eller har vært - knyttet til programmet siden oppstarten i 2003. Programmet har nå rundt 45 aktive stipendiater i forskjellige faser av sine stipendiatperioder. I overkant av 15 stipendiater har fullført programmet med *Bestått* resultat, og alle sluttvurderinger har vært gjennomført med internasjonal fagfellelvurdering. Både gjennom konsekvent bruk av internasjonalt anerkjente medlemmer i bedømmelseskomiteene og gjennom de tilfellene der kandidaten ikke har bestått, har programmet vist at sluttvurderingene - både av kunstnerisk resultat og av kritisk refleksjon - er reelle i forhold til de høye krav som er stilt.

Programmet har brakt stipendiater fra de fleste institusjonene, som kan delta i programmet, igjennom til bestått resultat. Dermed er en viktig forutsetning fra programetableringen klart ivarettatt: Også små fagmiljøer (dels innenfor i og for seg store institusjoner), som ikke vil kunne oppfylle kravene i det nye utkastet til akkreditering, har kunnet støtte seg til det fellesfaglige miljøet for kunstnerisk utviklingsarbeid - som programmet representerer.

Det var også en entydig konklusjon fra den gjennomførte evalueringen av programmet, at man nå måtte få knyttet gradsuttelling - i form av en doktorgrad - til et Bestått resultat. Dette var like tydelig fra både stipendiater, veiledere (hvorav mange internasjonale) og institusjonsledere.

Det er derfor opplagt uheldig at ikke forslaget til forskriftstekst klart åpner for at *Program for kunstnerisk utviklingsarbeid* skal kunne akkrediteres for doktorgradsstudium.

Mens de fleste institusjonene i programmet vil ha vanskelig for å oppfylle kravene til stipendiatantall og førstestillinger *innenfor feltet for kunstnerisk utviklingsarbeid*, er det ingen tvil om at programmet oppfyller disse kravene - og vil kunne gjøre det på stabilt grunnlag i årene fremover.

Samtidig vil manglende akkrediteringsmulighet for programmet, kunne bli en viktig faktor for at noen av de største fagmiljøene eventuelt vil vurdere å trekke seg ut av fellesprogrammet - med sikte på å opprette separate doktorgradsprogrammer i regi av egen institusjon. Dette vil i vesentlig grad forstyrre det konstruktive arbeidet som nå er i gang på nasjonalt nivå for å utvikle forståelsen av og metodene for kunstnerisk utviklingsarbeid. Det vil også være i strid med den tenkning som for øvrig ligger til grunn for utformingen av forskriften hva gjelder tredjesyklusnivået og institusjonsakkreditering på grunnlag av kunstnerisk utviklingsarbeid.

Programmet oppfyller på mange måter departementets målsetninger om nasjonalt samordnet kompetanseutvikling og effektiv ressursutnyttelse. Det vil være høyst beklagelig om dette tiltaket skulle bli svekket gjennom forskriftsfastsettelse. Etter programstyrets vurdering vil forholdene rundt utstedelse av gradsdokument kunne ivaretaes på samme måte som ved utformingen av bekreftelse og diplom etter dagens ordning.

Programstyret foreslår derfor følgende tillegg til forskriftsbestemmelsen:

Program for kunstnerisk utviklingsarbeid kan også søke om akkreditering av doktorgradstudium. Programmet må da kunne dokumentere at de tilknyttede fagmiljøene for kunstnerisk utviklingsarbeid samlet oppfyller de samme kravene til kompetanse og rekruttering som det som er fastsatt i første avsnitt. De øvrige bestemmelsene om akkreditering av doktorgradsstudier gjelder på tilsvarende måte for programmet, så langt dette passer.

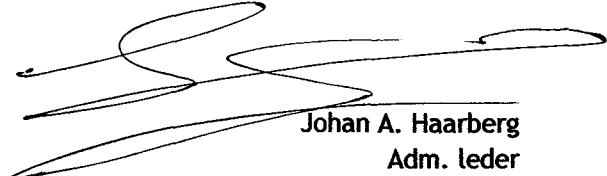
Utkastet til merknad kan suppleres på følgende måte:

Program for kunstnerisk utviklingsarbeid er institusjonsovergripende, og dekker hele området for kunstnerisk utviklingsarbeid. Bestemmelsen gjelder tilsvarende for de fagmiljøene som er knyttet opp til tredje syklus nivået i programmet.

Programstyret ser for øvrig at det kan være hensiktsmessig med et møte med sikte på å klargjøre enkelte av bestemmelsene knyttet til kunstnerisk utviklingsarbeid i den fastsatte forskriften.

Med vennlig hilsen

Aslaug Nytnes (s.)
Programstyrets leder

Johan A. Haarberg
Adm. leder